

CHODZENIE (72) *sb n*

-o- (11), -ó- (2); -o- *Strum, Oczko*; -o- : -ó- *Mącz* (9 : 2); *pierwsze e jasne, drugie pochylone.*

sg N *chodzenie* (21); -é (1), -(e) (20). $\diamond$ *G* *chodzenia* (21); -ã (16), -(a) (5). $\diamond$ *D* *chodzeniu* (2). $\diamond$ *A* *chodzeni(e)* (6). $\diamond$ *N a. A* *chodzeni(e)* (1). $\diamond$ *I* *chodzenim* (5) *OpecŻyw, SeklKat, Mącz, SienLek, CzechRozm, chodzeni(e)m* (4) *ModrzBaz, CzechEp, WujNT, SkarKaz*. $\diamond$ *L* *chodzeniu* (9). $\diamond$ *pl* *A* *chodzenia* (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden tych samych przykładów) – XVIII w.

1. *Chód, przenoszenie się z miejsca na miejsce, poruszanie się na nogach; incessus Mącz, Calep, Cn; itio Mącz, Calep; gradus Mącz; ambulatio, deambulatio, deambulatorium, gressio, gressus, inambulatio, ingressus, itus Cn* (53) : iako ona panna w piętnáfcie lát mlodá/ fromieziwá/ chodzenim [pratzowaná *OpecŻyw* 15; *PatKaz III* 122; *FalZioł I* 9c; aby niżej będąc chodzeniu nie zawadzały [wim zwielfzenim. *GlabGad* D6, P7v; *RejPs* 215v; *SeklKat* Q4v; kto wam tzyńić rofkazał ty krzyżyki ty kreślánia/ ty poprzyfięgánia/ ty Dychánia ty w koło chodzenia? *KrowObr* 73v; *Mącz* 44b, 104b, 134a, 147c; *SienLek* 32v, 147v; *GórnDworz* L8v; *RejŻwierc* 69; ábyś [...] miał przełtrzeństwo ná tych bórtách dla chodzenia y fucho. *Strum* E3v; *ModrzBaz* 36, 45v, 56; *Oczko* 19v; *A* ifz ná nogi chor był: niemogł wchodzeniu onemu młodźzemu zrownác *SkarŻyw* 202; *Calep* 518a, 555a, 566b; *SkarKaz* 40b; *A* náwięcey náfz Polfki narod z przyrodzenia Rad pátuie: bo záwłze चुć ma do chodzenia. *KlonWor* 52.

chodzenie po czym (11): *Mącz* 371c; *GórnDworz* E3v; *RejPos* 225v; Co iáko fię zgodzi z onym po ráiu chodzeniem *CzechEp* 186; *Calep* 953b; Chodzenie po wodzie prawdziwemu ciáłu nie vwlokło. *SkarKaz* 160b *marg*, 160b. *Cf* »chodzenie po świecie«.

Wyrażenia: »na stolcach [= na szczudłach] chodzenie« (1): *Grallatorius gradus, Szerokie ftápánie álbo ná ftolcách chodzenie. Mącz* 148b.

»chodzenie po świecie« (4): Porządek iego około chodzenia y kazánia po świecie. *SkarŻyw* 309 *marg*, 309, 362, 544.

a. *Udawanie się na określone miejsce lub w określonym celu; uczestniczenie* (13) : *Volno chodzenye fkvpyamy sobopolne kvpczom. baczicz raczi ye^{go} Kro. m. yfch yefth potrzebne. LibLeg* 11/182, 11/134v; *Leop Tob* 5/5.

chodzenie do kogo, do czego (6): żebymći fie nie vprzykrzył/ ták częłtym do ciébie chodzenim *CzechRozm* 205; *SkarŻyw* 573; *SkarKaz* 311a. *Cf* *chodzenie od czego do czego*, »chodzenie do stołu bożego«.

chodzenie od czego do czego (2): *GórnDworz* O5; chodzenie od miáftá do miáftá *RejPos* 318.

chodzenie na co (4): potwierdza pielgrzymowánia Chrześcijánfkié/ ábo chodzenia ná odpufy *WujNT* 8, 44; Tá vftáwá około chodzenia ná mieścá święte *SkarKaz* 41a, 41a *marg*.

Wyrażenia: »bosemi nogami chodzenie« (1): á łamemu Cefarzowi bofemi nogámi z Rzymu áfz do świętego Micháłá do Gárganu gory chodzenia náznáczył *SkarŻyw* 573.

»chodzenie do stołu bożego« = *przystępowanie do komunii* (1): ifz nabożeńftwo fwoie zwykłe y chodzenie do ftólu Bożego opuściłá. *SkarŻyw* 36.

b. *Sposób oznaczania odległości [w G sg]* (1) : trzy dni chodzenia po motykę: niłz zniá przyide/ boię fię áby ciáłá zwierz nie ftárgał *SkarŻyw* 52.

2. *Postępowanie, sposób bycia (6)* : wywiedziesz mię nądrogę flufznego chodzenia dla ymienia twego łwiętego. *RejPs* 44, 26; *GliczKsiąż* F4v; *Strepitus Metaphorice significat, Pychá/ pyfzne chodzenie/ też poczet/ słudzy zá pánem ydąci. Mącz* 420c.

chodzenie za kim (1): y zá znák też łtátecznego wiernych/ zá Chriřtuřem wodzem y Hetmánem chodzenia. *CzechEp* 368.

a. *O ciąży; praegnatio Mącz (1)* :

Wyrażenie: »chodzenie dziećmi« (1): *Praegnatio, Nořzenie/ chodzenie dziećmi. Mącz* 317d.

3. *Noszenie się, ubieranie się; noszenie stale czegoř przy sobie (6)* : Miedzy łzaty czo ku chodzeniu: nakłáć rzeczy woniáczych *FalZioł* V 65; Niech będzye náfzmem miárá w iedle y w chodzeniu *RejWiz* 17v; *GórnDworz* Ff2v; *RejZwierc* 57v.

Wyrażenia: »chodzenie z bronią« (1): z czego złe vczynki rořtą: iáko ieřt piiáńřtwo/ chodzenie z bronią/ z rruřncámi [!] *GórnRozm* C2.

»nago chodzenie« (1): *Ezáiářzowe nágo chodzenie CzechRozm* 135.

4. *Wyrażenie*: »za pasy chodzenie« = *walka zapařnicza; agon, luctatio, palaestra Mącz; athletica Calep* [szyk 6 : 1] (7) : *Palaestra, Szermowánie/ zápářnictwo/ też mieyřce do zápářów chodzenia. Mącz* [273]a, 6b, 198b; *chodzenie zápářy/ turnyeie/ gonitwy/ [...] wřzem wobec ludziom ku tákowey pocieřze/ y nápářieniu oczu pokázowáli. GórnDworz* O2; *CzechEp* 185, 310; *Athletica* – *Nauka zapářfi chodzenia. Calep* 109b.

5. [Przejšcie, moře też korytarz: Przy tych gmachach zwierzchnich jest w murze chodzenie ku polowi, w którym chodzeniu okienek dla strzelby 10. *LustrWpol* I 29, 13.; Z kuchniej jest wyřcie na jezioro drzwiami, z których jest chodzenie do sadzu, w którym ryby chowają na jeziorze *LustrPom* 195.]

Synonimy: 1. *iřcie, stąpanie, řcie, wędrowanie*; 4. *szermowanie, zapařnictwo*.

Cf **CHOD**, **CHODZIĆ**